

POSTANOWIENIE

Dnia 16 czerwca 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Agnieszka Piotrowska (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Irena Gromska-Szuster

SSN Kazimierz Zawada

w sprawie z powództwa Skarbu Państwa - Naczelnika Urzędu Skarbowego
w N.

przeciwko [...]

o uznanie czynności prawnej za bezskuteczną,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 16 czerwca 2016 r.,

zażalenia pozwanego S. G. na postanowienie Sądu Apelacyjnego

z dnia 13 lipca 2015 r.,

1. oddala zażalenie

2. zasądza od pozwanego S. G. na rzecz

Skarbu Państwa - Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa

kwotę 1.800 (jeden tysiąc osiemset) złotych tytułem zwrotu

kosztów postępowania zażaleniowego przed Sądem

Najwyższym.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 4 września 2014 roku Sąd Okręgowy uwzględnił skargi pauliańskie Skarbu Państwa- Naczelnika Urzędu Skarbowego w N. zmierzające do ubezskutechnienia trzech umów darowizny bliżej opisanych nieruchomości, zawartych przez dłużników powoda: A.G. i A. G. z ich dziećmi S. G. i D. G. (punkty I, II i III wyroku). W punkcie IV wyroku Sąd Okręgowy uznał za bezskuteczną wobec powoda umowę z dnia 9 sierpnia 2011 roku, na mocy której S. G. zbył na rzecz kolejnej osoby - jego ciotki L. G. - darowany mu przez dłużników powoda udział w nieruchomości. Postanowieniem zawartym w punkcie 3 wyroku z dnia 26 lutego 2015 r., Sąd Apelacyjny odrzucił na podstawie art. 373 w związku z art. 370 k.p.c. apelację S. G. wniesioną od punktu IV opisanego wyżej wyroku Sądu Okręgowego jako niedopuszczalną z innych przyczyn, a mianowicie z powodu braku legitymacji skarżącego do wniesienia apelacji we wskazanym przez niego zakresie. Sąd wskazał, że w przypadku objęcia skargą pauliańską czynności fraudacyjnej zdziałanej przez osobę trzecią w rozumieniu art. 527 § 1 k.p.c. z kolejną osobą („czwartą”), biernie legitymowana jest tylko osoba czwarta, stąd prawo do wniesienia apelacji od rozstrzygnięcia zawartego w punkcie IV wyroku Sądu pierwszej instancji przysługiwało wyłącznie L. G.

Postanowieniem z dnia 13 lipca 2015 r., Sąd Apelacyjny odrzucił skargę kasacyjną S. G. wniesioną od postanowienia zawartego w punkcie 3 wyroku Sądu Apelacyjnego z dnia 26 lutego 2015 r. wobec jej niedopuszczalności. Wskazał, że na postanowienie Sądu drugiej instancji w przedmiocie odrzucenia apelacji stronie przysługuje wyłącznie zażalenie do Sądu Najwyższego, jeśli zachodzą przesłanki wskazane w art. 394¹ § 2 k.p.c., nie zaś skarga kasacyjna.

W zażaleniu na to postanowienie skarżący- zarzucając naruszenie art. 398¹ k.p.c. i art. 398⁴ § 2 k.p.c. - wniósł o uchylenie zaskarżonego orzeczenia i nadanie biegu skardze kasacyjnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Stosownie do art. 398¹ § 1 k.p.c., od wydanego przez sąd drugiej instancji prawomocnego wyroku lub postanowienia w przedmiocie odrzucenia pozwu albo umorzenia postępowania kończących postępowanie w sprawie strona może wnieść skargę kasacyjną do Sądu Najwyższego, chyba że przepis szczególny stanowi

inaczej. Nie ulega wątpliwości, że postanowienie sądu drugiej instancji o odrzuceniu apelacji nie mieści się w żadnej ze wskazanych w przytoczonym przepisie kategorii orzeczeń, stąd trafnie Sąd Apelacyjny odrzucił na podstawie art. 398⁶ § 2 k.p.c. tę skargę jako niedopuszczalną z innych przyczyn. Z uwagi na treść rozstrzygnięcia oraz uzasadnienia zaskarżonego postanowienia, wskazaną w jego uzasadnieniu podstawę prawną art. 398⁴ § 2 k.p.c. należy uznać za oczywistą omyłkę pisarską, co zwalnia Sąd Najwyższy od rozpoznania sformułowanego w zażaleniu zarzutu naruszenia tego przepisu przez Sąd Apelacyjny. Na postanowienie o odrzuceniu apelacji przysługiwało S. G. zażalenie do Sądu Najwyższego (art. 394¹ § 2 k.p.c.), nie zaś skarga kasacyjna. Z uwagi na wysokie wymagania stawiane zawodowym pełnomocnikom stron brak było podstaw - wobec jednoznacznej treści oraz terminu wniesienia środka zaskarżenia - do potraktowania skargi kasacyjnej jako zażalenia. W tej sytuacji Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji (art. 398¹⁴ w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c.).

jw

kc